

3.8 Systemhantering och felsökning

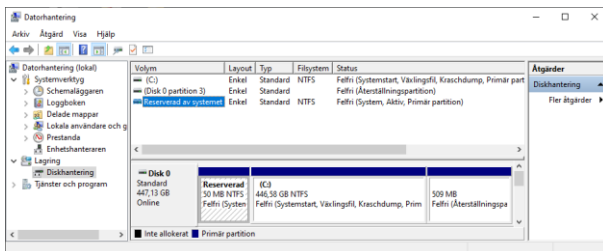
Ämne	Sida
3.8 Systemhantering och felsökning	105
- Startprocessen	105
- Avancerade startalternativ	106
- Systemkonfiguration	106
- Systemskydd och Systemåterställning	107
- Dataexekveringsskydd	108
- Diskrensning	108
- Felsökning	108
- Minnediagnostik	110
Frågor 3.236-3.247 om Systemhantering och felsökning	116

Startprocessen

Windows' startförfarande tas hand om av en reserverad partition på den första hårddisken (Disk 0) som man kan ta fram genom att i Kontrollpanelen välja:

Kontrollpanelen → Administrationsverktyg → Datorhantering → **Diskhantering**

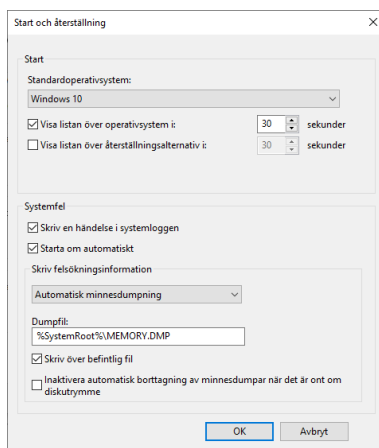
Man kommer till fönstret till höger. Denna lilla partition (50 MB) får inte användas till något annat än Windows' uppstart. Den kommunicerar med filer som lagrar konfigurationen för uppstarten och finns i mappen C:\Windows\Boot. Gå till:

Kontrollpanelen → System → Avancerade systeminställningar → Avancerat

Man kommer till Systemegenskaper. Klickar man på den 3:e knappen Inställningar öppnas fönstret Start och återställning till höger. Här kan man välja Standardoperativsystem om flera olika operativsystem finns installerade på datorn. Här väljer man även hur länge listan över operativsystem ska visas.

Under Systemfel kan man välja om datorn ska starta om automatiskt vid systemfel och vad som ska gälla vid dumpning av minnet i en

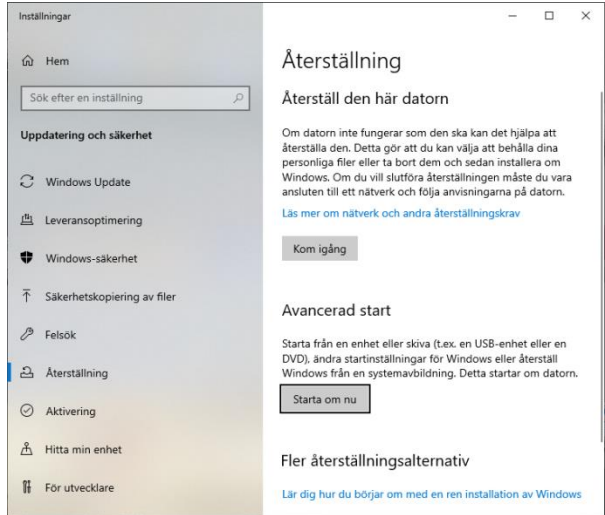
dumpfil vars namn och plats anges där, i fall man skulle behöva komma åt den.

Avancerade startalternativ

Skriver man i sökfältet till vänster om Aktivitetsfältet: *Avancerade startalternativ* öppnas det här fönstret:

Härifrån kan man starta Windows i ett antal olika avancerade startlägen som kan användas för felsökning och start med annorlunda konfiguration.

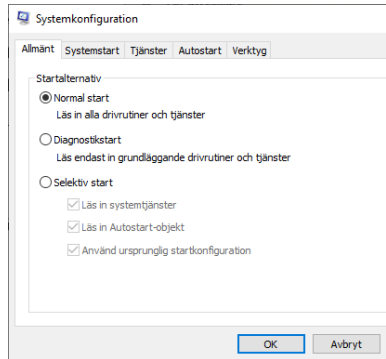
Klickar man på knappen Kom igång kan man återställa datorn på olika sätt: antingen ta bort alla appar och inställningar och behålla sina egna filer eller ta bort verkligen allt.

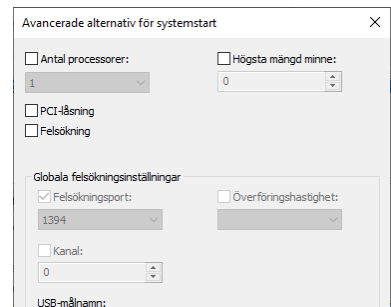
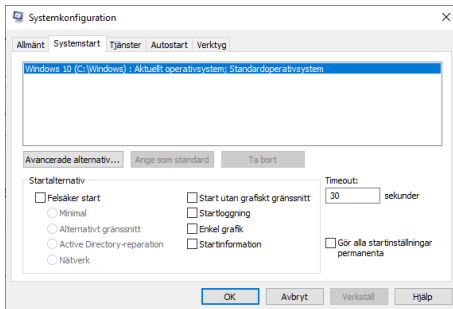
Klickar man på knappen Starta om nu kan man välja att gå igenom många olika alternativ för felsökning, återställning, reparation och ändring av inställningarna för uppstart, markering av en systemåterställningspunkt.

Systemkonfiguration

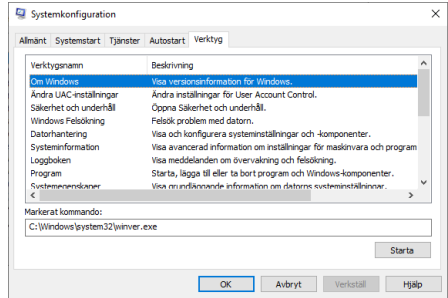
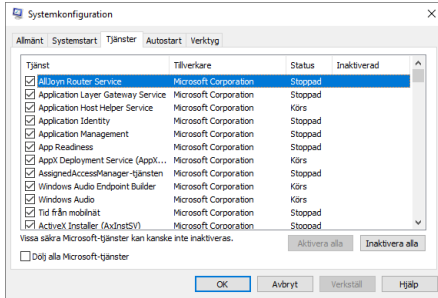
Skriver man i sökfältet till vänster om Aktivitetsfältet: *Systemkonfiguration* kan man under fliken Allmänt välja olika startalternativ.

Under fliken Systemstart kan man göra ytterligare konfiguration avseende uppstart av systemet. Ännu fler inställningar finns om man klickar på Avancerade alternativ.

Under fliken Tjänster (vänstra bild) kan man aktivera eller inaktivera tjänster från att starta automatiskt. Under fliken Verktyg (högra bild) finns en sammanställning över alla verktyg och program för felsökning och diagnostik i Windows.

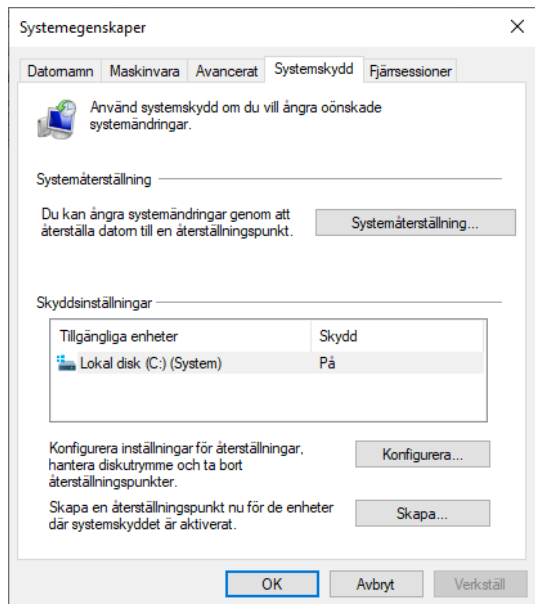

Systemskydd och Systemåterställning

Väljer man i Kontrollpanelen:

Kontrollpanelen → System

får man Om-fönstret på sid 79. Scrollar man ned och klickar på länken Systemskydd får man fönstret till höger. Med denna funktion kan man säkerhetskopiera alla systemfiler till en Systemåterställningspunkt, vilket gör det möjligt att återställa datorn till en tidigare konfiguration genom att de säkerhetskopierade systemfiler återställs. Med knappen Konfigurera kan man göra inställningar för återställning och ange hur mycket diskutrymme som ska användas av systemåterställningspunkterna.

Om man vill återställa datorn som den var vid en tidigare återställningspunkt så klickar man på knappen Systemåterställning. Här kan man välja vilken återställningspunkt man ska återställa från.

När man utför systemåterställning så skapas automatiskt en ny återställningspunkt före återställningen.

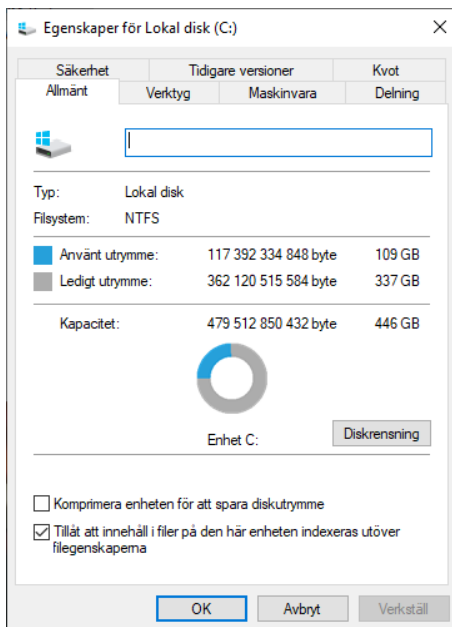
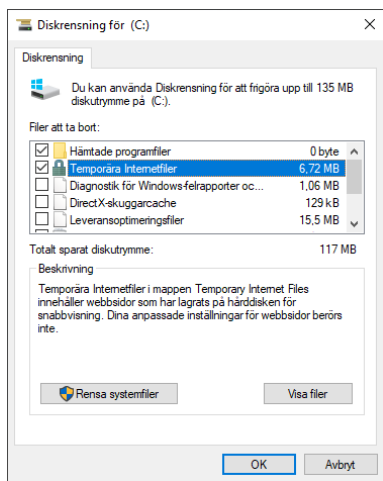
Dataexekveringsskydd

Detta är en säkerhetsfunktion som kan förhindra att virus och andra säkerhetsrisker skadar datorn, genom att övervaka program och kontrollera att de använder systemminnet på ett säkert sätt. Om ett program försöker köra kod från minnet på ett felaktigt sätt stängs programmet av dataexekveringsskyddet. Man kan ställa in om dataexekveringsskyddet endast ska gälla för Windows' egna eller för alla program.

Diskrensning

Diskrensning kan användas för att frigöra diskutrymme. Denna kan startas från ikonen Den här datorn genom högerklick på en Lokal disk, t.ex. (C:). Sedan väljer man Egenskaper för att få fönstret till höger.

En klick på knappen Diskrensning sätter igång denna funktion. Sedan visas resultatet t.ex. så här:

Dvs Windows gör en genomgång av den valda disken och erbjuder användaren att välja vilka filer man vill ta bort. Ofta handlar det om temporära och onödiga filer, filer som omedvetet laddats ned från Internet eller optimeringsfiler som följt med vid installation av program- och

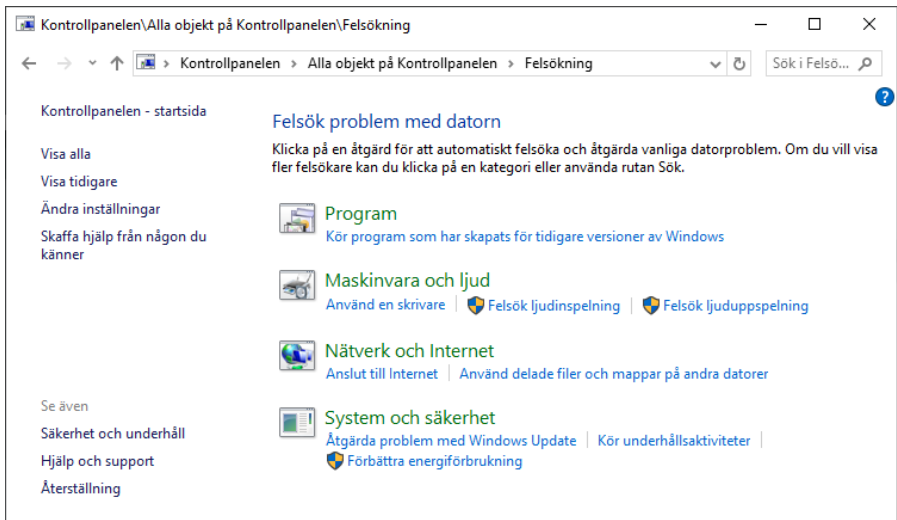
hårdvara, felrapporterings- och loggfiler av mindre betydelse osv. Användningen av moderna SSD-hårddiskar (*Solid State Disk*) som är snabba och stora kapaciteter (till ett rimligt pris), har dock minskat behovet av diskrensning.

Felsökning

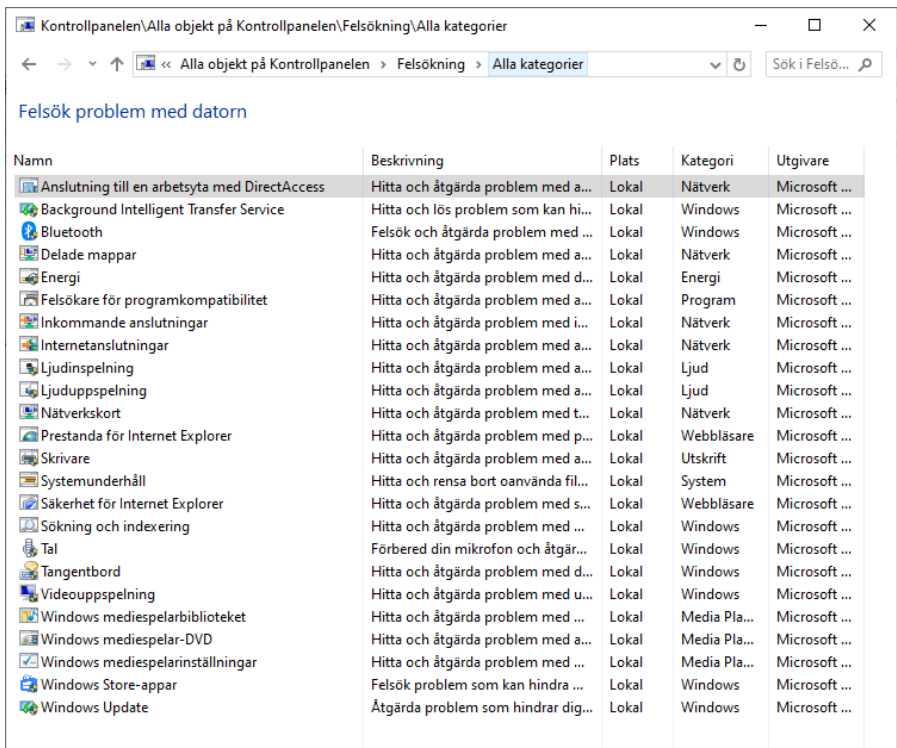
Går man till:

Kontrollpanelen → Felsökning

får man tillgång till ett antal olika verktyg som man kan ha hjälp av när man har problem med datorn och Windows. Följande fönster visas:

Klickar man på Visa alla får man en lång lista över felsökningsfunktioner:

Dubbelklickar man på den man önskar köra startar en guide för denna funktion.

Minnesdiagnostik

Windows har ett verktyg för att kontrollera funktionen hos datorns internminne. Väljer man i Kontrollpanelen:

Kontrollpanelen → Administrationsverktyg

och skriver i sökfältet Minnesdiagnostik blir man uppmanad att starta om datorn, eftersom verktyget kan endast köras i samband med uppstart av datorn, då minnet genomsöks och testas innan Windows är igång.